

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Київ

«4» червня 2024 року

Старший слідчий в особливо важливих справах 1 відділу 3 управління досудового розслідування Головного слідчого управління СБ України полковник юстиції Костюк Максим Станіславович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42022000000000468 від 15.04.2022 та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, керуючись положеннями ст. ст. 2, 40, 42, 276-278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Рудяку Володимирі Олексійовичу,
05.03.1962 року народження, громадянину
України, зареєстрованому за адресою:
Луганська область, м. Свердловськ,
вул. Березова, 20

про те, що він підозрюється у відданні наказу про вчинення жорстокого поводження з військовополоненими, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 1 ст. 438 КК України.**

Фактичні обставини кримінального правопорушення, **у вчиненні якого підозрюється Рудяк В.О.:**

З 19 лютого 2014 року представниками Російської Федерації (далі – РФ) розпочато збройне вторгнення збройних сил РФ (далі – ЗС РФ), приховане твердженням керівників РФ про переміщення військових підрозділів в рамках звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечивши військову окупацію території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. 18 березня 2014 року РФ оголосила про офіційне включення Криму до її території.

Одночасно із цим, протягом березня та на початку квітня 2014 року, під безпосереднім керівництвом та контролем представників влади та ЗС РФ

представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, взяли під контроль будівлі, в яких знаходилися органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. 07 квітня 2014 року в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі за текстом – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року в м. Луганську – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі за текстом – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які функціонують і по теперішній час.

Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2015 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19 лютого 2014 року. Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією Російської Федерації) починаючи з 7 квітня 2014 року, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Надалі, 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ) та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 р. ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи

більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Статтею 4 Женевської конвенції про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 передбачено, що військовополоненими є особи, які потрапили в полон до супротивника й належать, серед іншого, до особового складу збройних сил сторони конфлікту. Згідно статті 5 Конвенції вона застосовується до осіб, визначених статтею 4, з того моменту, як вони попадуть під владу ворога, та до остаточного звільнення та репатріації.

При цьому статтями 13, 14 вказаної Конвенції визначено наступні положення щодо захисту військовополонених:

- з військовополоненими необхідно завжди поводитися гуманно;
- жодного військовополоненого не можна піддавати фізичному каліченню;
- військовополонені завжди повинні бути захищеними, зокрема від актів насилля чи залякування, а також від образ;
- військовополонені за всіх обставин мають право на повагу до їхньої особи й честі.

Так, у період з 24 лютого по 20 травня 2022 року на території міста Маріуполь Донецької області відбувалося збройне протистояння військових підрозділів України проти збройних формувань РФ аж до повної окупації міста збройними формуваннями РФ та підконтрольними ним незаконними збройними формуваннями так званих «ДНР» та «ЛНР».

У вказаний вище період часу, а саме під час збройного протистояння військових підрозділів України проти збройних формувань РФ та підконтрольним їм незаконним збройним формуванням так званих «ДНР» та «ЛНР», низка військовослужбовців та правоохоронців з числа захисників та оборонців України потрапили в полон до ворога.

Після потрапляння у полон військовослужбовців Збройних Сил України, які приймали участь у обороні міста Маріуполь доставляли, в тому числі, на тимчасово окуповану територію Луганської області, а саме на територію колишньої Суходільської виправної колонії управління Державної пенітенціарної служби України в Луганській області № 36, що за адресою: вулиця Карпінського, 46, місто Суходільськ, Краснодонський район, Луганська область. На базі вище вказаної виправної установи було створено місце утримання для незаконно засуджених повнолітніх осіб так званими судовими органами «ЛНР», а саме так звану кримінально виконавчу установу під назвою «Державна казенна установа «Суходільська виправна колонія Управління виконання покарань Міністерства внутрішніх справ Луганської народної республіки» (далі – «Суходільська виправна колонія»).

На території вказаної установи нагляд за українськими військовополоненими здійснювали співробітники так званої колонії.

При цьому у місці утримання військовополонених організовано застосування фізичного та психологічного насильств, зокрема вчинялися дії, які ображають особисту честь і гідність особи, жорстоке поводження, наруга над людською гідністю, зокрема образливе та принизливе поводження, яке продовжувалось протягом всього часу їх утримання.

До вчинення протиправної діяльності щодо утримуваних військовополонених у невстановлений під час досудового розслідування час, але не пізніше лютого 2022 року, невстановленими особами з числа Управління виконання покарань Міністерства внутрішніх справ Луганської народної республіки залучено співробітників колонії, зокрема: Рудяка Володимира Олексійовича, 05.03.1962 року народження, який на той час обіймав посаду так званого начальника «Державна казенна установа «Суходільська виправна колонія Управління виконання покарань Міністерства внутрішніх справ Луганської народної республіки», а також інших невстановлених досудовим розслідуванням осіб з числа співробітників зазначеної колонії.

При цьому Рудяк В.О., будучи так званим начальником «Державної казенної установи «Суходільська виправна колонія Управління виконання покарань Міністерства внутрішніх справ Луганської народної республіки» здійснював керівництво колонією та видавав підпорядкованим співробітникам накази щодо конвоювання та охорони осіб, які утримувалися на території колонії, зокрема, щодо поміщення військовополонених до так званого «дисциплінарного ізолятора», де відносно останніх систематично вчинялось жорстоке поводження, яке виражалось у застосуванні фізичного та психологічного насильств.

Так, 21 квітня 2022 року на територію «Суходільської виправної колонії» доставлено близько 50 (п'ятдесят) військовослужбовців Сил оборони України, зокрема військовослужбовця військової частини

Збройних Сил України,

громадянина України

, який є комбатантом і приймав безпосередню участь у збройному конфлікті, здійснюючи оборону м. Маріуполя, та який на початку квітня 2022 року в районі заводу «Азовсталь» в місті Маріуполь Донецької області потрапив в полон до представників російсько-окупаційних військ, внаслідок чого набув статусу військовополоненого.

Приблизно в другій половині червня 2022 року (більш точну дату та час досудовим розслідуванням не встановлено) невстановленими на даний час досудовим розслідуванням співробітниками «Суходільської виправної колонії» організовано шиккування військовополонених з метою відвідування ними їдальні колонії. Серед таких військовополонених знаходилась невстановлена особа з числа українських військовослужбовців, який мав поранення в районі куприка та мав уламок в цій же ділянці тіла та якому категорично заборонялось рухатися та утриматися від відвідування їдальні в загальному порядку. У зв'язку з чим у останнього відкрилась кровотеча та як наслідок настала смерть невстановленого на даний час досудовим розслідування військовополоненого.

Після документального оформлення смерті невстановленого на даний час досудовим розслідуванням військовополоненого, тіло загиблого почали переміщати по території колонії в невідомому напрямку. В цей же час решта військовополонених, зокрема військовополонений [REDACTED], за командою одного з українських офіцерів з числа утримуваних військовополонених зняли головні убори, присіли та приклонили коліна перед тілом загиблого українського військовослужбовця та з глибини натовпу присутніх військовополонених прозвучало гасло «Герої не вмирають».

Під час вказаних подій Рудяк О.В., перебуваючи на території колонії з іншими невстановленими підпорядкованими йому співробітниками та спостерігаючи за військовополоненими, зокрема військовополоненим [REDACTED], сприймаючи їх поведінку як вкрай зухвалу, керуючись мотивом явної неповаги і бажанням щодо приниження військовослужбовців Збройних Сил України, переслідуючи мету завдання фізичних, моральних страждань та залякування інших військовослужбовців Сил Оборони, у порушення ст. ст. 4, 13, 14, Женевської конвенції про поводження з військовополоненими, почав нецензурно висловлюватися в бік присутніх військовополонених та погрожувати застосуванням фізичного та психологічного насильств відносно останніх.

При цьому Рудяк О.В. будучи так званим начальником «Суходільської виправної колонії» вказавши на присутніх військовополонених, серед яких перебував військовополонений [REDACTED], наголосив, що тепер «буде їм весело», в свою чергу присутності невстановлені підпорядковані Рудяку О.В. співробітники колонії сприйняли його слова як наказ, тобто діючи умисно, маючи реальну можливість забезпечити до утримуваних військовополонених гуманне ставлення, знаючи про те, що заборонено вчиняти стосовно військовополонених насилля, зокрема завдання каліцтва, жорстке поводження й тортури, наругу над людською гідністю, зокрема образливе та принизливе поводження, користуючись беззахисним станом військовополонених, зокрема військовополоненого [REDACTED], у порушення ст. ст. 4, 13, 14, 15 Женевської конвенції про поводження з військовополоненими, віддав наказ невстановленим на даний час досудовим розслідуванням підпорядкованим йому співробітникам колонії про вчинення жорстокого поводження з військовополоненими, зокрема з [REDACTED], за наступних обставин.

Так, починаючи з другої половини червня 2022 року по кінець листопада 2022 року (більш точну дату та час досудовим розслідуванням не встановлено), перебуваючи на території «Суходільської виправної колонії», невстановлені на даний час досудовим розслідуванням підпорядковані Рудяку О.В. співробітники колонії, на виконання його наказу про вчинення жорстокого поводження з військовополоненими, зокрема з військовополоненим [REDACTED] та за участі самого ж Рудяка О.В. користуючись своєю перевагою і беззахисним станом утримуваних, в тому числі [REDACTED], у порушення вищезазначених вимог міжнародного гуманітарного права, з метою покарання військовополонених, зокрема [REDACTED] систематично наносили йому численних ударів за допомогою спеціальних засобів «ПР-73» по різних частинам

тіла, в тому числі рук, ніг, спини, в район ребер під час перебування останнього на території локальної зони бараку неподалік спального місця.

Крім того, під час відвідування їдальні колонії військовополоненими, в тому числі застосовувалось фізичне насильство, яке полягало у примусі до переміщення один за одним в положенні навприсядки та супроводжувалося численними та хаотичними ударами по верхній частині спини, тулуба від шиї до верхніх кінцівок за допомогою спеціальних засобів «ПР-73», від чого відчував сильний фізичний біль і страждання.

Таким чином, Рудяк Володимир Олексійович обгрунтовано підозрюється у віддані наказу про вчинення жорстокого поводження з військовополоненими, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України.

Старший слідчий в ОВС 1 відділу
3 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
полковник юстиції

Максим КОСТЮК

ПОГОДЖЕНО

Прокурор третього відділу управління
процесуального керівництва
та підтримання публічного
обвинувачення Департаменту протидії
злочинам, вчиненим в умовах збройного
конфлікту, Офісу Генерального прокурора
«4» червня 2024 року

Дмитро НЕСТЕРЕНКО

Одночасно, у відповідності до вимог ст.ст. 42, 277 КПК України, роз'яснено, що підозрюваний має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Підозрюваний: _____
« ___ » год. « ___ » хв. « ___ » _____ 2024 року

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний: _____
« ___ » год. « ___ » хв. « ___ » _____ 2024 року

Захисник _____

**Старший слідчий в ОВС 1 відділу
3 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
полковник юстиції**

Максим КОСТЮК